

Syyttäjälaitos

2.2.2022

Dnro 164/61/21

Valtiovarainministeriö
kirjaamo.vm@gov.fi
Lainsäädäntöneuvos Elina Isoksela

Kirjoita asiakirjan nimi, pvm, diaarinumero

Asia Lausuntopyyntö VN/21414/2021, hallituksen esitys valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista annetun lain ja julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Lausuntonaan Syyttäjälaitos toteaa seuraavan.

1. Valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisesta annetun lain 5 b §:ssä säädetäisiin viranomaisen palveluaikojen riittävästä tasosta ja valtioneuvoston asetuksella eräiden palveluiden vähimmäistasosta erilaisissa toimipaikoissa. Käykö valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista annettuun lakiin ehdotetun 5 b §:n (riittävät palvelut) ja asetusluonnoksessa säädettyjen vähimmäispalveluaikojen suhde esityksestä selväksi?

Syyttäjälaitos katsoo, että luonnoksista ei ilmene selvästi se, mitä tarkoitetaan toimipaikalla ja mitä se käytännössä tarkoittaa useilla paikkakunnilla toimivan viraston, kuten Syyttäjälaitoksen toiminnassa. Syyttäjälaitos esittää tätä tarkennettavaksi jatkovalmistelussa siten, että se soveltuu monipaikkaisen viraston toimintaan. Syyttäjälaitos katsoo, että asetusluonnoksen 4 §:ssä esitetty 5 henkilötyövuoden enimmäisrajan tulisi laitoksen toiminnassa koskea vain sihteerityötä, koska syyttäjillä ei ole tällaisia kansalaisasioinnin tehtäviä. Se, miksi raja on asetettu nimenomaan 5 henkilötyövuoteen, ei ilmene ehdotuksesta. Syyttäjälaitos katsoo, että asetusluonnoksen 4 § on myös ristiriidassa lakiehdotuksen 5 b §:n 1 momentin 3 kohdan kanssa.

2. Miten ehdotettu sääntely soveltuu edustamaanne viranomaiseen tai hallinnonalaan? Johtaisiko esitys edustamaanne viranomaisen tai hallinnonalan palveluaikojen välittömiin muutospaineisiin ja resurssien uudelleensuuntaamiseen?

Syyttäjälaitoksessa ns. kasvokkain tapahtuva ja etenkin käyntiasiointi on todella vähäistä ja esitys voisi johtaa tulkinallisesti siihen, että laitos joutuisi lisäämään henkilöresurssien epätarkoituksenmukaista käyttöä lisäävää ns. näennäistä

Syyttäjälaitos

2.2.2022

Dnro 164/61/21

palveluaikaa etenkin sellaisilla toimipaikoilla, joissa ei ole lainkaan tarvetta käyntiasioinnille. Valtaosa laitoksen vähäisestä kansalaisasioinnista tapahtuu puhelimitse tai sähköpostitse. Suurin osa laitoksen asioinnista tapahtuu viranomaisten välillä. Syyttäjälaitos pitää kannatettavana, että kasvokkain tapahtuvalla asioinnilla tarkoitetaan myös ääni- ja kuvayhteydellä tapahtuvaa asiointia mutta huomauttaa, että tällainenkaan kansalaisasiointi ei ole merkityksellistä laitoksen toiminnassa.

3. Tulisiko asetusehdotuksen mukaista toimipaikkaperusteista viranomaisjako tai eri ryhmiin kuuluvien toimipaikkojen vähimmäispalveluaikoja muuttaa? Miten ja millä perusteella?

Syyttäjälaitos katsoo, että vähimmäispalveluaikojen sijasta sellaisten virastojen, joilla on niukalti ns. kansalaisasiointia, olisi tarkoituksenmukaista saada noudattaa lähtökohtaisesti ajanvarauspohjaista mallia ja sitä, että fyysisiä asiakirjoja olisi mahdollista jättää ns. postiluukkuun. Syyttäjälaitos huomauttaa, että sen toiminnassa ei ole asiakkaille määriteltäviä määräaikoja, jolloin asiakirjojen olisi oltava perillä virastossa.

4. Ovatko edustamanne viranomaisen/hallinnonalan palveluaikojen muutospaineet niin mittavia, että viranomainen olisi syytä rajata asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle asetuksen 1 §:ssä? Onko erityislainsäädännössä hallinnonalanne/edustamaanne viranomaista koskeva poikkeus aukiolosäätelystä?

Syyttäjälaitos katsoo, että sen toiminnassa olisi tarkoituksenmukaisinta rajata laitos asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle edellä esitetyn perusteella. Erityislainsäädäntöä ei ole mutta Syyttäjälaitoksessa on noudatettu oikeusministeriön hyväksymiä rajoitettuja kansalaispalveluaikoja, jotka on todettu riittäviksi palvelutarpeen osalta.

5. Miten riittävästä palveluajasta huolehdittaisiin, jos valtion palveluiden saatavuuden ja sijoittamisen perusteista annettua lakia ja lausunnolla olevia vähimmäispalveluaikoja ei noudatettaisi hallinnonalallanne/edustamassanne viranomaisessa?

Syyttäjälaitos katsoo, että vähäisen kansalaisasiointitarpeen perusteella riittävä palvelutaso saavutetaan ajanvaraukseen perustuvalla käyntiasioinnilla sekä sähköposti- ja puhelinasioinnilla.

6. Mahdollistaisiko 5 b § edustamanne viranomaisen/hallinnonalan palvelutoiminnan kehittämisen?

Syyttäjälaitos

2.2.2022

Dnro 164/61/21

Syyttäjälaitos katsoo, että 5 b § on tähän tarkoitukseen varsin hyvin soveltuva mutta asetusluonnoksessa esitetty vastavuoroisesti rajoittaisi laitoksen palvelutoiminnan kehittämistä etenkin paikkariippumattoman työn osalta.

7. Ehdotuksessa vähimmäispalveluaikoja koskevaa sääntelyä ehdotetaan valtioneuvoston asetuksen tasolla säädettäväksi. Tällöin vähimmäispalveluajat olisivat joustavasti uudistettavissa toimintaympäristön muuttuessa ja palvelutoiminnan kehittyessä. *Pidättekö tätä säädösteknistä ratkaisua hyvänä sillä edellytyksellä, että se täyttää perustuslain asettamat vaatimukset?*

Syyttäjälaitos katsoo, että lakiteknisenä ratkaisuna tapa on tarkoituksenmukainen.

Raija Toiviainen

valtakunnansyyttäjä

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti

Mari Andersin

johtava asiantuntija

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti

Jakelu Valtiovarainministeriön kirjaamo

Lainsäädäntöneuvos Elina Isoksela

Yhteystiedot

Syyttäjälaitos, Valtakunnansyyttäjän toimisto

Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki

Puhelin 029 56 20800, Faksi 029 56 20888

valtakunnansyyttaja.syyttaja@oikeus.fi